

CAPITOLUL 17

1. Unul din cei șapte înger. Vezi cap. 1:11; cf. cap. 21:9. Identificarea acestui înger ca fiind unul dintre cei șapte înger implică în vărsarea celor șapte plăgi din cap. 15 și 16 implică faptul că informația ce urmează să-i fie dată lui Ioan este legată de cele șapte plăgi finale. Această relaționare este confirmată de faptul că subiectul anunțat al acestui capitol - “judecata curvei celei mari” – are loc sub plaga a șaptea (vezi cap. 16:19).

Potire. Vezi cap. 15:7; 16:1.

A vorbit cu mine. Cuvântul grecesc tradus “cu” (*meta*) poate fi înțeles ca implicând o relație strânsă (intimă) între Ioan și înger. Probabil îngerul a vorbit cu Ioan înainte de a-l lua în viziune. Vezi cap. 1:2,10.

Vino. Expresia are forța unui imperativ. Vezi v. 3.

Să-ți arăt. Vezi cap. 1:2; 4:1.

Judecata. Gr. *krima*, “hotărârea”, “decizia”, “verdictul”, “decretul” curții cerești cu privire la “curva cea mare” din punctul de vedere al suitei acțiunilor sale nelegiuite (vezi vs. 4–6; cf. cap. 18:10). De notat faptul că îngerul nu-i arată lui Ioan execuția hotărârii, altfel ar fi folosit cuvântul *krisis*, care este tradus cu “judecata” în cap. 18:10. El doar îl informează pe apostol cu privire la ea. *Krisis* poate indica fie actul investigării cazului, fie actul execuției hotărârii. Vezi cap. 16:19; 18:5; 19:2; cf. Isa. 23:11.

Capitolul 17 este format din două părți distincte: (1) viziunea simbolică din vs. 3–6, pe care a avut-o Ioan, și (2) ceea ce i s-a spus (v. 7) ca explicație a viziunii, înregistrată în vs. 8–18. Prima parte descrie fărădelegile Babilonului, constituindu-se astfel actul ceresc de judecare, o declarație cu privire la motivația pronunțării sentinței divine asupra desfrânatei (vezi v. 6). Partea a doua desfășoară sentința în sine și mijloacele prin care va fi dusă la

îndeplinire. Suita fărădelegilor Babilonului ajunge la un punct culminant sub cea de-a șasea plagă (vezi cap. 16:12–16), în timp ce sentința hotărâtoare este executată sub cea de-a șaptea (vezi cap. 16:17–19; 17:13–17; 18:4,8; 19:2). Ca atare, prima parte se ocupă mai mult cu evenimentele desfășurate sub cea de-a șasea plagă, iar partea a doua cu cele de sub cea de-a șaptea. Astfel capitolul 17 este o descriere a crizei finale, când Satana se concentrează într-un efort suprem pentru anihilarea poporului lui Dumnezeu (cf. cap. 12:17) și când toate puterile pământului sunt unite împotriva sfinților (cf. GC 634). Dumnezeu permite Satanei și agenților umani aliați cu acesta să-și desfășoare planurile lor de anihilare a sfinților până foarte aproape de momentul succesului. Dar la momentul când lovitura de grație urmează să fie dată Dumnezeu intervine și își eliberează poporul Său. Oștirile celui rău, surprinse exact în momentul tentativei de a-i ucide pe sfinți, rămân fără scuză înaintea barei de judecată a justiției divine (vezi Dan. 12:1; cf. EW 282–285; GC 635,636; LS 117). Nu este greu de înțeles deci mirarea care l-a copleșit pe Ioan în timp ce privea punctul culminant al mării drame a fărădelegii (vezi cap. 17:6).

Curvei. Gr. *pornē*, “prostituată”, “desfrânată”. *Pornē* probabil se trage dintr-un cuvânt ce însemna “a vinde”, “a exporta spre vânzare” sclavi. În Grecia prostituatele erau în general sclave cumpărate. Profeții Vechiului Testament compară adesea pe Israelul apostat, care în mod repetat a “curvit” după dumnezeii neamurilor (Eze. 23:30; cf. Isa. 23:16,17; vezi Eze. 16:15), cu o femeie ce comite adulter. Cu privire la descrierea Babilonului tainic drept curvă vezi Apoc. 17:5 (cf. vs. 2,4; cap. 19:2). Pentru alte pasaje ale Vechiului Testament care au sens asemănător cu cel al Apoc. 17 vezi Isa. 47:1; Ier. 25:12; 50:1; Eze. 26:13.

Care șade pe ape mari. Adică exercită puteri despotice asupra multor “gloate” și “neamuri” (vezi v. 15). Forma verbului în greacă prezintă pe “curva cea mare” ca având putere și continuând să exercite puterea. După cum Babilonul antic era așezat pe apele literale ale Eufratului (vezi Ier. 50:12,38) și ședea simbolic pe “ape mari” sau popoare (Ier. 51:12,13; cf. Isa. 8:7,8; 14:6; Ier. 50:23), tot la fel Babilonul modern este reprezentat ca stând pe, sau apăsând, popoarele pământului (cf. Rev. 16:12).

2. Au curvit. Gr. *porneuō*, formă verbală înrudită cu *pornē* (vezi la v. 1). Această expresie este echivalentă cu expresiile traduse prin “au curvit” din Vechiul Testament“ (cf. Eze. 23:30; Osea 4:12). Folosită în sens figurat, ca aici, se referă la o alianță ilicită a creștinilor declarați cu un alt stăpân decât Hristos, în acest caz la o unitate religioasă și politică între biserica apostaziată (vezi Apoc. 17:5) și națiunile pământului. Compară cu Isa. 23:15,17.

Împărații pământului. Adică, puterile politice ale pământului (vezi v. 12), care își pun autoritatea și resursele lor la dispoziția “curvei celei mari” (v. 1; vezi v. 13) și prin care ea dorește să-și îndeplinească ambiția de a ucide pe toți cei din poporul lui Dumnezeu (vezi vs. 6,14) și de a stăpâni peste “locuitorii pământului” (cf. v. 8). “Împărații pământului” sunt complicii ei la crimă.

Locuitorii. Ca rezultat al cursului urmat de liderii lor, locuitorii pământului sunt înșelați (cf. v. 8) în cooperarea cu politica “curvei celei mari” (cf. cap. 13:8).

S-au îmbătat. Adică, complet intoxicați. Puterile naturale ale rațiunii și judecății au fost înăbușite, iar percepția spirituală înțepenită. Compară cu Ier. 51:7; 2 Tes. 2:9,10; Apoc. 13:3,4,7,18; 14:8; 18:3; 19:20. Poate fi notat aici că beția locuitorilor pământului este menționată ca urmând referinței la alianța ilicită între Babilon și împărații pământului. În mod evident Babilonul acționează prin împărații pământului pentru a câștiga controlul

asupra locuitorilor pământului care nu i s-au supus de bună voie. Conducători și supuși sunt deopotrivă înșelați (GC 624).

De vinul. Adică, bând vinul ei. Acest “vin” este politica înșelătoare a Satanei de a uni întreaga lume sub controlul său, împreună cu contrafaceri și “miracole” prin care și-o promovează. (cf. cap. 13:13,14; 18:23; 19:20).

Curviei ei. Sau, “[care este] prostituarea sa”. Alianța între un creștinism apostaziat și puterile politice ale pământului este mijlocul prin care Satana își propune să unească întreaga lume sub conducerea sa.

3. M-a dus. Senzația mișcării a fost fără îndoială desemnată pentru a-l ajuta pe Ioan să facă o tranziție mentală din timpul și locul unde se afla în timpul și locul viziunii (cf. Eze. 3:12–14; 8:3; 40:2,3; Apoc. 21:10).

În Duhul. Literal, “în duh” (vezi la cap. 1:10; cf. cap. 4:2; 21:10). Absența articolului hotărât accentuează calitatea sau natura experienței.

Într-o pustie. Gr. *erēmos*, “un loc pustiu” (vezi la cap. 12:6). Forma verbală înrudită folosită în cap. 17:16 înseamnă “a devasta”, “a pustii”, “a dezgoli”, “a abandona”. O “pustie” era o regiune nelocuită unde se putea trăi numai prin dificultăți și pericole. Hrană, adăpost, și probabil chiar apa ar fi dificil de obținut. Totodată ar fi pericol din partea animalelor sălbatice și a tâlharilor. Ca atare, unii consideră că atunci când este folosită simbolic, ca aici, “pustia” ar fi o situație plină de dificultăți și primejdii, mai ales pentru poporul lui Dumnezeu (vezi vs. 6,14). Absența articolului hotărât în greacă dă cuvântului cât se poate de clar calitate și putere de expresie. Cu alte cuvinte, se accentuează aici mai degrabă o stare decât o locație particulară.

În lumina faptului că acest capitol 17 pare să aibă cel mai mult de-a face cu perioada de timp a desfășurării celor șapte plăgi (vezi v. 1), unii susțin ideea că “pustia”, ca stare, la care se face referire aici este descriptivă pentru experiența poporului lui Dumnezeu în acele vremuri.

Situația descrisă aici este similară, dar nu trebuie identificată, cu “pustia” din cap. 12:6,13–16.

O femeie. Profetii Vechiului Testament au descris adesea poporul apostaziat în simbolul unei femei imorale (cf. Eze. 16:15–58; 23:2–21; Osea 2:5; 3:1; etc.). Această “femeie” – “curva cea mare” (Apoc. 17:1), sau tainicul “Babilon” (v. 5) – este vinovată de “sângele ... tuturor celor ce au fost junghiați pe pământ” (cap. 18:24), evident de-a lungul istoriei. Babilonul tainic adună opoziția religioasă în formă organizată față de poporul lui Dumnezeu probabil de la începutul timpului, dar aici, în caz particular, este chiar aproape de sfârșit (vezi cap. 17:5).

Șezând. Forma verbului denotă o acțiune continuă. În v. 1 “curva cea mare” este reprezentată ca având un control direct asupra oamenilor ca indivizi, religios, iar aici conducând acțiunile politice ale guvernelor civile (vezi v. 18). A fost întotdeauna o caracteristică a creștinismului apostaziat încercarea de a uni biserica cu statul, pentru a consolida controlul religios asupra politicilor cu caracter public (cf. Vol. IV, p. 837). Compară cu declarația Domnului nostru că “împărăția” Sa nu este “din lumea aceasta” (Ioan 18:36).

O fiară. În profetia biblică fiarele reprezintă în mod obișnuit puteri politice (Dan. 7:3–7,17; 8:3,5,20,21; cf. Apoc. 12:3; 13:1). Culoarea acestei fiare poate lăsa să se înțeleagă că este întruchiparea răutății, după cum numele de hulă cu care este acoperită indică faptul că stă în directă opoziție cu Dumnezeu. Ca atare, fiara în sine poate fi identificată cu Satana lucrând prin acei agenți politici, din toate timpurile, care s-au supus stăpânirii sale.

În anumite aspecte fiara se aseamănă cu marele balaur roșu din cap. 12:3, iar în altele cu fiara ca un leopard din cap. 13:1,2 (vezi comentariile respective). Contextul face ca a doua relaționare să fie mai concludentă. Diferența de bază între fiara din cap. 13 și cea din cap. 17 este că în prima, care este identificată cu papalitatea, nu se face nici o deosebire între aspectele

religioase și politice ale puterii papale, în timp ce în cea de-a doua cele două categorii de aspecte sunt distincte – fiara reprezentând puterea politică, iar femeia puterea religioasă.

Stacojie. O culoare strălucitoare care atrage cu siguranță atenția. În Isa. 1:18 purpura este culoarea păcatului. Compară cu “marele balaur roșu” din Apoc. 12:3.

Plină. Apostazia și opoziția față de Dumnezeu sunt complete.

Nume de hulă. Sau, “nume blasfemiatoare” (vezi Mar. 2:7; 7:2). În Apoc. 13:1 (vezi comentariile respective) numele sunt pe cele șapte capete; aici, ele sunt împrăștiate pe tot trupul fiarei. Aceste nume descriu caracterul fiarei – îndrăznește să uzurpe prerogativele Divinității. Faptul că este “plină” de numele de hulă arată că este cu totul hotărâtă față de obiectivul său. Compară cu Isa. 14:13,14; Ier. 50:29,31; Dan. 7:8,11,20,25; 11:36,37.

Șapte capete. Vezi la vs. 9–11. Pentru fiarele cu șapte capete în mitologia antică vezi Isa. 27:1.

Zece coarne. Vezi la vs. 12–14,17.

4. Femeia. Vezi la v. 3.

Purpură și stacojiu. Compară cu Eze. 27:7; Apoc. 18:7,12,16,17,19. Acestea erau culorile împărătești (vezi la Mat. 27:28), cu care se înveșmântase “femeia” (cf. Apoc. 18:7). Stacojiul poate fi considerat și culoarea păcatului sau a prostituției (vezi la cap. 17:3). Această prostituată, această organizație religioasă apostaziată, descrisă în toată puterea ei de seducție, este îmbrăcată țipător și împodobită vulgar. Ea stă în deplin contrast cu “mireasa” Mielului, pe care Ioan o vede îmbrăcată în in subțire, strălucitor și curat (vezi cap. 19:7,8; cf. 1T 136; Ed 248). Vezi la Luca 16:19.

Spurcăciuni și necurățiile curviei ei. Sau, “fapte necurate, *chiar și* necurățiile curviei ei”. Aurul potirului înșeală oamenii cu privire la natura conținutului său. Vezi v. 2.

5. Pe frunte. Caracterul reflectat de numele “Babilon” este alegerea hotărâtă a femeii. Acest lucru poate fi dedus din faptul

că numele îl are pe frunte. Compară cu cap. 13:16.

Purta scris un nume. Mai degrabă, “un nume stă scris”, adică, a fost scris cândva în trecut și încă rămâne acolo. Numele reflectă caracterul.

Taină. Acest cuvânt este o descriere a titlului, nu o parte a lui; de aici oportunitatea expresiei “Babilonul tainic” (vezi la cap. 1:20).

Babilonul cel mare. Deși, într-un sens, Babilonul tainic poate fi considerat ca reprezentând sistemele religioase apostaziate de-a lungul istoriei, “Babilonul cel mare” în cartea Apocalipsei desemnează, într-un sens special, religiile unite apostaziate din vremea sfârșitului (vezi la cap. 14:8; 16:13,14; 18:24). În cap. 17:18 Babilonul tainic este numit “cetatea cea mare” (cf. cap. 16:19; 18:18). Aici, fără îndoială, Babilonul este descris ca fiind “mare” în lumina faptului că acest capitol are de-a face cel mai mult cu marele efort final al Satanei de a-și asigura supunerea neamului omenesc prin religie. “Babilonul cel mare” este numele prin care Inspirația face referire la întreita uniune religioasă a papalității cu protestantismul apostaziat și spiritismul (vezi cap. 16:13,18,19; cf. cap. 14:8; 18:2; cf. GC 588; Dan. 4:30; Zah. 10:2,3; 11:3–9). Termenul “Babilon” face referire la organizațiile în sine și la liderii lor, și nu neapărat la membrii acestora. Referirea la cei din urmă se face prin expresia “ape multe” (Apoc. 17:1,15) și “locuitorii pământului” (v. 2; cf. v. 8).

Mama curvelor. Așa cum s-a amintit deja, “Babilonul cel mare” include protestantismul apostaziat la timpul arătat lui Ioan în viziune. Fiicele acestei “mame” reprezintă astfel diferitele grupări religioase care constituie protestantismul apostaziat.

Spurcăciunilor. Vezi la v. 4.

6. Îmbătată. Vezi v. 2. Literal, “fiind [continuu] în stare de beție”. Într-un sens general se poate spune despre Babilon ca fiind “îmbătată” de sângele martirilor tuturor timpurilor (cf. cap. 18:24), dar într-un sens foarte specific/apropiat de sângele martirilor și a potențialilor martiri din

scenele finale ale istoriei pământului. Dumnezeu consideră Babilonul ca fiind răspunzător pentru sângele acelorora a căror moarte a decretat-o, dar pe care nu o mai poate duce la îndeplinire (vezi GC 628). Babilonul este pe deplin îmbătut de succesele din trecut în persecutarea sfinților (vezi la Dan. 7:25; Mat. 24:21; cf. Apoc. 6:9–11; 18:24), și cu perspectiva că în curând va avea satisfacția împlinirii sângeroasei însărcinări (vezi cap. 16:6; 17:14; cf. GC 628).

Sângele. Vezi cap. 16:6.

Sfinților. Literal, “celor sfinți” (vezi Faptele Ap. 9:13; Rom. 1:7).

Și de sângele. Sau, “adică de sângele”.

Martirilor. Gr. *martures*, literal, “martori” (vezi cap. 2:13). Compară cu Isa. 47:6; Ier. 51:49; vezi Apoc. 18:24.

Lui Isus. Însemnând, probabil, “care au adus mărturie despre Isus”, mai întâi prin cuvintele lor și mai apoi prin martiriul lor. Ei au fost omorâți pentru că au persistat în mărturia lor față de Isus și a adevărului Său, pentru că au fost credincioși numelui Său chiar cu prețul vieții lor.

Când am văzut-o. Nu este clar dacă aceasta face referire la tot ceea ce Ioan a văzut în vs. 3–6, sau numai la purtarea ei din v. 6, punctul culminant la carierei sale criminale. Răspunsul îngerului la mirarea lui Ioan (v. 7) poate indica prima variantă.

M-am mirat minune mare. Literal, “am fost uimit cu o mare uimire”, expresia în greacă fiind o reflectare a unei expresii idiomatice tipic ebraică. Îngerul l-a chemat pe Ioan să fie martor la sentința ce urmează să fie pronunțată asupra Babilonului, prostituata religioasă (v. 1), iar apostolul probabil se aștepta să vadă o imagine a unei ruine și degradări totale. Însă, din contră, imaginea care i se arată este aceea a unei femei înveșmântate în haine scumpe și strălucitoare, într-o stare de beție, și șezând pe o fiară înspăimântătoare. Un înger deja îi spusese lui Ioan câte ceva despre această “femeie” rea (vezi cap. 14:8; 16:18,19), dar acum i se dă un raport mult mai consistent și mai surprinzător asupra crimelor sale. Ceea ce vede Ioan îl umple de o profundă

uimire, o uimire dincolo de orice altă astfel de stare pe care o exprimă în altă parte a Apocalipsei.

Crimele Babilonului tainic, așa cum sunt prezentate în rechizitoriul îngerului, pot fi enumerate astfel (cf. cap. 18:4):

1. *Seduție*. Prin seducerea împăraților pământului într-o relație ilicită cu ea, cu scopul de a duce mai departe planurile ei sinistre (vezi v. 2; cap. 18:3).

2. *Despotism opresiv*. Prin șederea ei pe “ape mari” – asuprind pe locuitorii pământului (vezi cap. 17:1).

3. *Contribuție la delicvența umană*. Prin îmbătarea locuitorii pământului – cu excepția sfinților – din vinul strategiei ei politice, determinându-i astfel să devină complicii ei în planul său nelegiuit (vezi la v. 2). Prin “curvia” ei ea “strica pământul” (cap. 19:2).

4. *Beție*. Prin faptul că era “îmbătută de sângele sfinților”, al celor care au ofensat-o refuzând să bea din băutura nelegiuită a minciunilor sale sau să se supună ambiției ei de a conduce pământul.

5. *Crimă și tentativă de crimă*. Prin planul de a ucide pe mireasa lui Hristos, “femeia” din cap. 12 (vezi cap. 17:6,14; 18:24).

7. **Îți voi spune**. În greacă pronumele este accentuat: “Eu însumi îți voi spune”. Restul capitoului este interpretarea îngerului cu privire la “taina” sau simbolismul viziunii din vs. 3–6. “Fiara” este descoperită în vs. 8–17, iar “femeia” în v. 18.

8. **Fiara pe care ai văzut-o**. Adică fiara din v. 3. Lui Ioan nu i s-a arătat fiara nici în starea ei de “era” și nici în cea de “nu mai este”, ci în starea ei revigorată urmând perioadei de “nu mai este”. Îngerul reamintește pe scurt cariera trecută a acestei înfricoșătoare creaturi prin identificarea fiarei așa cum a fost văzută de Ioan (vezi vs. 8–11).

În introducerea viziunii (vs. 1,2) și chiar în cadrul viziunii (vs. 3–6) atenția lui Ioan a fost atrasă aproape exclusiv asupra femeii,

în timp ce fiara este menționată mai mult întâmplător. În versiunea greacă, conform textului lui Nestle (vezi nota de la cap. 1:3), în vs. 1–6 sunt folosite 102 cuvinte pentru a descrie femeia și doar 12 pentru a descrie fiara. Dar în explicație (vs. 7–18) îngerul se ocupă aproape cu totul numai de fiară, împreună cu capetele și coarneau ei. În versiunea greacă în vs. 7–18 numai 36 de cuvinte sunt dedicate femeii în timp ce 243 sunt dedicate fiarei. Această diferență vrednică de atenția noastră între viziune și explicația ei poate sugera că deși subiectul anunțat al viziunii este sentința divină pronunțată asupra Babilonului tainic, și în ciuda faptului că femeia se dovedește a fi personajul principal al evenimentelor descrise de viziune, triumful ei de scurtă durată și prăbușirea ei pe neașteptate pot fi înțelese numai printr-un studiu atent al contribuției aduse de fiară, atât în succesul ei de moment cât și în înfrângerea ei finală.

Era și nu mai este. Undeva în trecut fiara a fost activă, dar apoi a dispărut. Această expresie este repetată la sfârșitul v. 8 și din nou în v. 11. Unii identifică perioada de “era” a fiarei cu cea a Romei păgâne, perioada de “nu mai este” cu cea a scurtului interval între sfârșitul persecuției păgâne și începutul persecuției papale, iar perioada de “va veni” cu cea a Romei papale. Alții consideră că perioada de “era” este cea a fiarei și a celor șapte capete ale sale, perioada de “nu mai este” cu intervalul între rana primită de cel de-al șaptelea cap și revenirea fiarei ca cel de-al “optulea”, iar perioada de “va veni” cu revenirea fiarei atunci când devine efectiv cel de-al “optulea” împărat. Cei care susțin prima interpretare consideră astfel că perioada de “era” este cea a balaurului din cap. 12, în timp ce cei care susțin cea de-a doua interpretare vor include și fiara ce seamănă cu un leopard din cap. 13. Timpul prezent, “nu mai este”, accentuează succesiunea în timp.

Are să se ridice. Sau, “este gata de a se ridica”. Îngerul încă vorbește despre cariera fiarei înainte de ridicarea ei din “Adânc”.

La momentul desfășurării viziunii Ioan vede fiara deja ridicată din “Adânc”.

Când expresia “era și nu mai este” este repetată la sfârșitul v. 8, cuvintele “va veni” apar în locul cuvintelor “ea are să se ridice din Adânc”, folosite mai devreme în acest verset (vezi mai jos la “va veni”). Ca atare fiara “va veni” atunci când “are să se ridice din Adânc”. Cuvintele comparabile în această întreită secvență așa cum sunt date în v. 11 sunt “ea însăși este al optulea împărat”. De aceea, atunci când fiara “are să se ridice din Adânc” și “va veni”, ea se va desfășura ca “al optulea”, literal “un al optulea”. În v. 8 fiara merge la “pierzare” după ce “are să se ridice din Adânc” și se va desfășura pentru un timp nespecificat ca “al optulea împărat”.

Când fiara se desfășoară ca “al optulea împărat” “locuitorii pământului, ale căror nume n-au fost scrise de la întemeierea lumii în cartea vieții, se vor mira când vor vedea ... fiara”. O afirmație de o similaritate remarcabilă este făcută în cap. 13:3,8 (cf. v. 4), cu privire la atitudinea lumii față de fiara din acel capitol atunci când rana ei de moarte este vindecată: “Și tot pământul se mira după fiară. ... Toți locuitorii pământului i se vor închina, toți aceia al căror nume n-a fost scris, de la întemeierea lumii, în cartea vieții Mielului, care a fost junghiat”. Dacă cap. 13 se referă la același eveniment descris în cap. 17:8, înseamnă că afirmația “rana de moarte fusese vindecată” (cap. 13:3) este echivalentă cu expresia “are să se ridice din Adânc” (cap. 17:8; cf. cap. 20:3,7). Similar, expresia “trăia” (cap. 13:14) ar fi echivalentă cu expresia “va veni” și “ea însăși este al optulea împărat” (cap. 17:8,11); rănirea capului (cap. 13:3), ducerea în “robie” și “rana de sabie” (cap. 13:10,14) vor avea corespondența în amintita căderea a “fiarei” în “Adânc” (cap. 17:8); iar “moartea” (cap. 13:3) ar fi echivalentul fazei de trăire în “Adânc” din experiența fiarei. Similitudinile notate aici tind să identifice cel de-al șaptelea cap al fiarei cu capul papal (vezi cap. 17:9,10). În orice caz această similaritate nu dovedește

neapărat identitatea. Pentru o relație între fiara din cap. 17 și cea din cap. 13 vezi cap. 17:3.

Adânc. Gr. *abussos*, literal, “abis,” implicând un spațiu vast, nemăsurat (vezi Mar. 5:10; Apoc. 9:1). În Septuaginta face referire în general fie la adâncimile mării, fie la apele subterane. În Septuaginta la Ps. 71:20 și în Rom. 10:7 este folosit pentru lumea de sub pământ, sau locul morților, în general sub numele de Hades (vezi Mat. 11:23; cf. 2 Sam. 12:23; Prov. 15:11; Isa. 14:9). Coborârea în “abis” ar fi un termen foarte potrivit pentru a reprezenta moartea fiarei ce părea a fi înjunghiată.

Pierzare. Gr. *apōleia*, “distrugere completă”, “anihilare” (vezi Ioan 17:12). Aceasta indică sfârșitul total al fiarei (cf. Apoc. 17:11; vezi cap. 19:20; 20:10).

Locuitorii pământului. Adică cei pe care “șade” fiara (v. 1) și cei care “s-au îmbătat de vinul curviei ei” (v. 2). Compară cu cap. 13:3,4,7,8,12,14; vezi cap. 17:1,2.

Se vor mira. Gr. *thaumazō*, “a fi uimit”, “a te minuna” (vezi v. 6). Locuitorii pământului vor fi surprinși dincolo de orice măsură în admirația pe care o au față de fiară, cea pe care au văzut-o coborând în “Adânc” (v. 8), și care acum se ridică și își reia activitățile de mai înainte. Ei se “miră” mai întâi, după care se închină (vezi cap. 13:3,4,8,12,14), adică supun de bunăvoie sprijinul lor acordat fiarei în împlinirea planurilor sale blasfemiatoare. Cu privire la relația între fiara din cap. 17 și cea din cap. 13 vezi cap. 17:3.

N-au fost scrise. Adică nu se regăsesc printre aceia pe care Dumnezeu îi primește drept candidați ai împărăției Sale.

Cartea vieții. Vezi Fil. 4:3.

De la întemeierea lumii. Forma greacă poate fi înțeleasă ca susținând ideea că numele ce apar în carte au fost scrise acolo “de la întemeierea lumii”, sau pur și simplu că această carte există de la acea vreme. Aici este intenționat cel de-al doilea sens. Compară cu cap. 13:8.

Va veni. Vezi mai sus la “era și nu mai este”.

9. Mentea plină de înțelepciune. Compară cu cap. 13:18. Îngerul își introduce astfel explicația sa cu privire la “fiara” care “era, nu mai este și va veni” din cap. 17:8. Ceea ce i se arătase lui Ioan era o “taină” (cf. v. 7; vezi v. 5) în sensul că realitatea a fost ascunsă într-un limbaj simbolic, și se va cere “înțelepciune” pentru a înțelege simbolurile în limbaj literal. Deși probabil această afirmație a îngerului se referă cu maximă particularitate la enigma din v. 8, și astfel cu deosebire la explicația din vs. 9,10, este în același timp adevărată pentru întreaga viziune, și deci și pentru explicația din vs. 10–18 luată ca întreg.

Șapte capete. Acestea în mod evident reprezintă șapte puteri politice majore prin care Satana a căutat să distrugă poporul și lucrarea lui Dumnezeu pe pământ (vezi vs. 2,3,6,10). Dacă Inspirația a intenționat sau nu ca aceste șapte capete să fie identificate cu șapte națiuni deosebite ale istoriei nu este foarte clar, din moment ce în Apocalipsa numărul “șapte” are adesea mai degrabă o valoare simbolică decât una literală (vezi cap. 1:11). Ca atare, unii au înțeles cele șapte capete ca reprezentând întreaga opoziție politică față de poporul și cauza lui Dumnezeu pe pământ de-a lungul istoriei, fără vreo specificare cu privire la șapte națiuni anume.

Alții au considerat că puterile reprezentate de cele șapte capete trebuie să fie șapte națiuni deosebite la care s-a făcut deja referire în diferitele profeții din cărțile Daniel și Apocalipsa. Ei identifică primele patru capete cu cele patru mari imperii din Dan. 2 și 7, cel de-al cincilea cu cornul cel mic din Dan. 7 și 8 și fiara ce seamănă cu un leopard din Apoc. 13, cel de-al șaselea cu puterea reprezentată în Apoc. 11:7, iar cel de-al șaptelea cu fiara cu două coarne din Apoc. 13:11. Conform acestui model de interpretare puterile reprezentate de primele cinci capete ar fi Babilonul, Persia, Grecia, Imperiul Roman și papalitatea. Al șaselea cap ar fi Franța revoluționară și cel de-al șaptelea cap ar fi Statele Unite, sau Statele Unite și o organizație mondială, sau Statele Unite și papalitatea restaurată.

Sunt alții care consideră că cele șapte capete reprezintă puteri majore persecutoare de la momentul în care Dumnezeu a avut pentru prima oară un popor ales și o lucrare organizată pe pământ, și ca atare specifică aceste puteri ca fiind Egiptul, Asiria, Babilonul, Persia, Grecia, Imperiul Roman și papalitatea. Cei care urmează acest model de interpretare atrag atenția asupra importantului rol jucat de Egipt și Asiria cu privire la Israel în istoria și profeția Vechiului Testament. De asemenea, ei atrag atenția și asupra următoarelor circumstanțe când fiecare din aceste șapte puteri, la vremea sa, a încercat să anihileze poporul lui Dumnezeu, să-l subjuge, sau să șteargă caracterul său religios distinctiv: (1) Egiptul la Marea Roșie, Exod. 14:9–30; (2) Asiria sub Sanherib, Isa. 8:4–8; 36:1–15; 37:3–37; (3) Babilonul în perioada robiei, Ier. 39:9,10; 52:13–15; (4) Persia sub Haman, Estera 3:8,9; 7:4; 9:1–6; (5) Grecia sub Antioh Epifanul, 1 Mac. 1:20–64; 3:42; 4:14, 36–54; (6) Roma în persecuția atât asupra evreilor cât și a creștinilor, Dan. 8:9–12,24,25; Mat. 24:15,21; Luca 21:20–24; Apoc. 2:10,13; și (7) papalitatea de-a lungul întregii ei istorii, Dan. 7:21,25; 8:24; 11:33,35.

În lumina faptului că Inspirația nu a indicat dacă aceste șapte capete trebuie înțelese ca reprezentând șapte națiuni deosebite și nu a specificat nici un moment în timp de la care să fie recunoscute, acest comentariu consideră că dovada este insuficientă pentru a autoriza o identificare dogmatică a acestora. Apocalipsa 17 se ocupă cu fiara în perioada de “va fi”, când este “al optulea împărat” (vezi vs. 8,11), iar interpretarea soliei de bază a acestui capitol nu este din fericire dependentă de identificare celor șapte capete.

Munți. Un simbol profetic obișnuit desemnând puteri politice sau politico-religioase (vezi Isa. 2:2,3; Ier. 17:3; 31:23; 51:24,25; Eze. 17:22,23; etc.). Acest simbol poate fi o aluzie la cetatea Romei cu cele șapte coline ale sale. Scriitori clasici fac referire la Roma ca fiind Cetatea celor șapte coline (Horatîu *Carmen Saeculare* 7; Virgil

Aeneid vi. 782–784; *Georgics* ii. 534,535; *Martial Epigrams* iv. 64. 11,12; Cicero *Letters to Atticus* vi. 5; Propertius *Elegies* iii. 11; etc.). În primele secole creștine autorii creștinii se refereau în mod obișnuit la Roma ca “Babilon” (vezi 1 Petru 5:13; Apoc. 14:8), probabil pentru a evita să fie considerați drept subversivi atunci când vorbeau sau scriau cu privire la activitățile anticreștine ale Romei și la judecățile iminente ale lui Dumnezeu asupra sa. În lumina relației istorice a Babilonului antic cu poporul lui Dumnezeu în vremurile Vechiului Testament, numele de “Babilon” adresat Romei avea o aplicabilitate deosebită.

Pe care șade femeia. Aici îngerul se referă la “femeie” ca stând pe șapte “capete”, în timp ce în v. 3 se spune despre ea simplu, stătea pe o “fiară” (vezi comentariile respective). Astfel, a sta pe cele șapte capete este de fapt același lucru cu a sta pe fiară. Ca atare nu există o diferență pronunțată între fiară și capetele ei. Probabil că nu este intenționată aici nici o diferență.

10. Sunt și șapte împărați. Acești “împărați” nu se adaugă “capetelor” și “munților”, ci, este de presupus, se identifică cu acestea. Ce diferență se intenționează a fi între “împărați” și “munți”, dacă există vreuna, nu este foarte clară.

Cinci au căzut. Punctul în timp de la care s-ar putea face afirmația că cinci dintre capete “au căzut”, că unul “este” și un altul “nu a venit încă” nu este indicat cu claritate. În general vorbind, comentatori adventiști susțin unul din trei puncte de vedere diferite cu privire la momentul indicat aici: (1) Conform modelului de interpretare care afirmă că cele șapte capete reprezintă toate puterile care s-au opus poporului și lucrării lui Dumnezeu pe pământ, dincolo de o cifră specificată, această precizare ar însemna pur și simplu că majoritatea acestor puteri astfel reprezentate au trecut deja prin scena istoriei. (2) Cei care enumeră primele cinci capete în Babilon, Persia, Grecia, Roma și papalitatea consideră că aceste cinci capete

au căzut toate atunci când rana de moarte a fost în sfârșit făcută capului papal al fiarei în anul 1798 (vezi cap. 13:3,4). (3) Cei care enumeră primele cinci capete în Egipt, Asiria, Babilon, Persia și Grecia consideră că momentul indicat de v. 10 este timpul lui Ioan, atunci când viziunea a fost dată. Vezi v. 9.

Unul este. Conform celui de-al doilea punct de vedere, Franța sau Statele Unite, după 1798, iar conform celui de-al treilea punct de vedere Imperiul Roman din vremea lui Ioan (vezi mai sus la “cinci au căzut”).

Celălalt. Conform primului punct de vedere, minoritatea puterilor politice ce are încă un rol de jucat, conform celui de-al doilea, Statele Unite sau o organizație mondială ca Liga Națiunilor sau Organizația Națiunilor Unite, conform celui de-al treilea, papalitatea (vezi mai sus la “cinci au căzut”). Ar putea fi notat aici că dacă evenimentele prezise în cap. 17 sunt, în parte, identice cu cele din cap. 13 (vezi cap. 17:3,8), înseamnă că capul papal este cel desemnat aici ca “celălalt”.

Puțină vreme. Gr. *oligos*, folosit de 34 de ori în Noul Testament cu sensul de “puțin”, “câtva”, “mic” pentru a specifica o cantitate, și de 8 ori cu sensul de “scurt” pentru a specifica timpul (vezi cap. 12:12). Propoziția poate fi tradusă fie “el va rămâne neînsemnat (mic)”, fie “el va rămâne puțină vreme” cu sensul unui timp limitat în contrast cu un timp nelimitat. În cap. 12:12 *oligos* face referire la o “puțină vreme” acordată Satanei după înfrângerea suferită la cruce (cf. DA 758,761; GC 503). Probabil aici îngerul îl reasigură pe Ioan că Satana, și mai precis puterea (sau puterile) reprezentată de cel de-al șaptelea cap nu-și va vedea împlinite niciodată pe deplin planurile sale; sau că stăpânirea ei (sau a lor) a fost strict limitată. Unii înțeleg aici *oligos* literal, ca indicând o scurtă perioadă de timp.

11. Și fiara care era. Vezi v. 8.

Ea însăși este al optulea. Literal, “de asemenea ea însăși este un al optulea”. Aici este fiara în starea ei refăcută, în perioada

de “va veni” care urmează ridicării ei din “Adânc” (vezi vs. 8,10). Unii consideră că cel de-al optulea cap este papalitatea singură; alții sugerează că îl reprezintă pe Satana. Cei care acceptă cel de-al doilea punct de vedere indică faptul că la vremea arătată aici Satana încearcă să se personifice în Hristos (vezi 2 Tes. 2:8).

Din numărul celor șapte. Literal, “din cei șapte”. Fiara însăși – “al optulea” – a fost, ar părea, aceeași fiară la care fuseseră atașate cele șapte capete (cf. cap. 13:11,12). Absența în greacă a articolului hotărât pentru cuvântul “opt” sugerează că fiara însăși a fost adevărata autoritate din spatele celor șapte capete, și este deci mai mult decât un simplu cap în plus, al optulea dintr-o serie. Este suma lor și punctul culminant – fiara însăși. În greacă cuvântul pentru “opt” este masculin și deci nu se poate referi la un cap, pentru care cuvântul este feminin.

Pierzare. Vezi v. 8.

12. Zece coarne. Compară cu Dan. 7:24; Apoc. 12:3; 13:1; vezi la Dan. 7:7; Apoc. 12:3.

N-au primit încă împărăția. Conform opiniei unor comentatori numărul “zece” reprezintă zece “împărați” anume sau națiuni. Alții consideră “zece” ca fiind un număr rotund, și astfel referindu-se la toate puterile categoriei descrise ca “coarne”, indiferent de specificitatea aritmetică a numărului lor. Astfel de folosire este obișnuită și în alte părți ale Scripturii (vezi cap. 12:3). Alții consideră cele zece coarne ca reprezentând exact cele zece puteri specificate în cartea lui Daniel și mai devreme în Apocalipsa. Alții, pe baza faptului că “vor primi putere împărătească timp de un ceas împreună cu fiara”, consideră că aceste zece coarne nu pot fi identificate cu diferitele națiuni care s-au ridicat în urma destrămării Imperiului Roman.

Un ceas. Gr. *hōra*, “perioadă”, “timpul zilei” (în contrast cu timp de noapte), “o zi”, “o oră [a 12-a parte a orelor timpului de zi]”, și un moment dat al “timpului”. În Mat. 14:15 *hōra* este tradus “vremea”,

însemnând timpul zilei. Alte locuri cu traducere identică sau asemănătoare sunt: “vreme” în 2 Cor. 7:8; Filim. 15; 1 Tes. 2:17, “ceasul” în Ioan 16:2,4,25; Rom. 13:11; 1 Ioan 2:18; Apoc. 14:15, “în clipa aceea” în Mat. 18:1; “în același ceas” în Luca 2:38. *Hōra* este tradus “ziua” în Mar. 6:35 și “pe înserate” în Mar. 11:11. Este evident deci că sensul cuvântului *hōra* în orice ocazie particulară trebuie să fie determinat de context.

Unii au considerat “un ceas” din cap. 17:12 ca fiind timp profetic, conform căruia ar reprezenta o perioadă de aproape două săptămâni literale. În orice caz contextul pare să arate altceva. Este recunoscut în general faptul că în cap. 18 se dă o mult mai detaliată explicație a evenimentelor descrise în cap. 17:12–17. Dar perioada de timp desemnată ca “o singură zi” din cap. 18:8 este numită și “o clipă” sau “un ceas” în vs. 10,17,19, intenția evidentă a Inspirației fiind aceea de a indica o scurtă perioadă de timp fără a i se specifica lungimea ei exactă. Ca atare, ar părea de preferat să luăm expresia “un ceas” din cap. 17:12 în același sens, ca indicând o scurtă dar nespecificată perioadă de “timp”.

Perioadele de timp menționate în fragmentele profetice al Scripturii nu desemnează întotdeauna ceea ce este în general cunoscut ca timp profetic. De exemplu, cei șapte ani de foamete preziși de Iosif au fost ani literali (Gen. 41:25–31), este la fel de adevărat cu privire la cei 40 de ani de peregrinare prin pustie preziși în Num. 14:34. La fel poate fi spus și despre cei 400 de ani din Gen 15:13.

Aici este punctul culminant al planurilor satanice de a unifica lumea printr-un acord între organizațiile religioase apostaziate ale pământului, reprezentate de femeie, și puterile politice ale pământului reprezentate de fiară (vezi cap. 16:13,14; 17:3). Cu siguranță că în acest scurt “ceas” a văzut Ioan pe “femeie” șezând pe “fiară”, la apogeul carierei sale, și “îmbătută” de sângele sfinților și al martirilor lui Isus (vs. 3–6).

13. Gând. Gr. *gnōmē*, “opinie”, “intenție”, “scop”, “hotărâre”, “poruncă”. În v. 17 *gnōmē* este tradus “planul”. “Gândul” popoarelor pământului este diametral opus celui al lui Dumnezeu. Națiunile pământului, reprezentate de cele zece coarne plănuesc să se unească cu “fiara” (vezi v. 3) obligând pe locuitorii pământului să bea “vinul” Babilonului (vezi v. 2), adică să unească lumea sub controlul ei și să șteargă de pe fața pământului pe toți aceia care vor refuza să coopereze (vezi v. 14). Vezi EW 34,36,282; GC 615,624,626; PK 512,587; 5T 213. Compară cu Apoc. 16:12–16.

Dau. Literal, “adică ei vor da”. Vezi mai jos la “putere”.

Putere. Gr. *dunamis*, “[potențială] capabilitate” însemnând abilitatea de a duce la îndeplinire o hotărâre. Prin mijlocirea făcută de cele zece coarne ale ei va reuși fiara să-și îndeplinească planurile.

Stăpânire. Gr. *exousia*, “autoritate” (vezi Mar. 2:10; Rom. 13:1). Fraza s-ar reda literal astfel: “Ei au același scop, adică ei vor da fiarei capacitatea și autoritatea lor”. Acest unanim consens al națiunilor este atins prin mijlocirea celor trei “duhuri necurate” (vezi Apoc. 16:13,14). Acum, când timpul de probă a trecut, Dumnezeu permite constituirea unei uniuni mondiale politico-religioase, al cărei obiectiv este anihilarea poporului Său. Un astfel de plan a fost ținut în frâu de Dumnezeu încă din vremea turnului Babel (vezi Gen. 11:4–8; Dan. 2:43; Apoc. 14:8), dar acum El retrage mâna Sa restrictivă (Apoc. 17:17; cf. 2 Cron. 18:18). “Va fi o legătură universală a uniunii, o mare armonie, o confederație a forțelor Satanei. ... În lupta care va fi de dat vor fi unite, în opoziție față de poporul lui Dumnezeu, toate puterile corupte care au apostaziat de la supunerea lor față de legea lui Iehova” (Ellen G. White, Material Suplimentar la Apoc. 17:13,14).

14. Se vor război. Cu o lume unită (vezi cap. 16:12–16; 17:13) sub conducerea “fiarei” din vs. 3,8,11, începe scena finală a luptei de veacuri împotriva lui Hristos și a poporului Său. Acest act al conflictului,

numit “războiul zilei celei mari a Dumnezeului celui Atotputernic” (cap. 16:14), este descris mult mai pe larg în cap. 19:11–21 (vezi comentariile respective). Sub cea de-a șasea plagă se fac pregătirile pentru război (vezi cap. 16:12–16), care va fi dus sub cea de-a șaptea plagă.

Mielul. Vezi cap. 5:6.

Îi va birui. Poporul credincios al lui Dumnezeu, cei care au suferit atât de mult sub mâna dușmanilor lor (vezi cap. 6:9–11; 12:13–17; 13:7,15), sunt eliberați când Cel ce este “Domnul domnilor și Împăratul împăraților” întinde brațul Său puternic și vine pentru apărarea cauzei lor (vezi cap. 11:15,17; 18:20; 19:2,11–21). Hristos intervine la momentul în care forțele răului lansează atacul lor asupra sfinților, la începutul celei de-a șaptea plăgi (vezi GC 635,636; vezi cap. 16:17).

Domnul domnilor. Titlul “Domnul domnilor și Împăratul împăraților” este folosit în Scriptură cu privire la Hristos atunci când El revine pe pământ pentru a distruge oștirile celui rău și a elibera poporul său credincios (vezi 1 Tim. 6:15; Apoc. 19:16; cf. Mat. 25:31; Apoc. 1:5; 17:14; GC 427,428,613,614).

Chemați. Literal, “invitați”, adică, în Noul Testament, să obțină salvare veșnică (vezi Mat. 22:3,14).

Cu. Gr. *meta* (vezi v. 1), aici însemnând “în companie cu”.

Aleși. Sau “selectați”. Nu toți cei care sunt “chemați” se califică să fie și “aleși”. Pentru o diferență între “chemați” și “aleși” vezi Mat. 22:14; cf. Ioan 1:12.

Credincioși. Sau, “demni de încredere”, “pe care te poți baza”. Cei care au fost “aleși” trebuie să rămână “credincioși” chiar “până la moarte” (cap. 2:10) dacă va fi necesar, pentru a fi socotiți “cu El”, adică cu Hristos. Adăugarea aici a cuvântului “credincioși” implică faptul că nu este de ajuns să fii “chemat” și “ales”. Cu alte cuvinte, cei care ajung să experimenteze la un moment dat harul prin credința lui Hristos trebuie să “rămână” în har dacă vor să fie demni a primi dreptul să intre în împărăția slavei (vezi Ioan 3:18–20; Efes.

1:4,5; cf. 1 Cor. 3:15; cf. Eze. 3:20; 18:24; 33:12).

15. Mi-a zis. Vezi cap. 17:1.

Apele. Vezi v. 1. Pentru alte ocazii în care apa este simbol pentru ființele umane vezi Isa. 8:7; Dan. 7:2.

Șade. Aici îngerul se referă din nou la ceea ce Ioan a văzut în vs. 3–6, de-a lungul perioadei descrise de vs. 11–13 (vezi comentariile respective).

16. Cele zece coarne. Vezi v. 12.

Fiara. Cele zece coarne și fiara participă la executarea sentinței divine asupra Babilonului. Cu privire la identitatea fiarei vezi v. 3.

Vor urî. Aici este descrisă o schimbare a atitudinii “fiarei” și a “coarnelor”. Unii aplică această atitudine a celor zece coarne la atitudinea unora dintre națiunile Europei occidentale față de papalitate începând cu perioada Reformațiunii; alții consideră că împlinirea acestei predicții este încă undeva în viitor. Odinioară coarnele își dăduseră sprijinul lor politicii promovate de “femeie” (vezi vs. 3,9,13), cu deosebire acțiunii de a ucide pe sfinți (vezi v. 14). Dar atunci când Hristos îi biruiește pe “împărați”(v. 14) ei se întorc asupra femeii, dându-și seama că ea i-a înșelat (vezi v. 2). Vezi GC 654–656.

Curvă. Vezi v. 1.

Pustii. Gr. *erēmoō*, “a părăsi”, “a distruge” (cf. v. 3). Forma cuvântului în greacă implică ideea că “curva” va rămâne mereu “părăsită” (vezi cap. 18:21). Pentru o descriere mai amănunțită a stării pustiite a desfrânatei vezi cap. 18:22,23.

Goală. Adică lipsită de veșmintele ei strălucitoare (vs. 3,4) și astfel lăsată în necaz și rușine. Vezi GC 655,656; cf. Eze. 23:29; Apoc. 16:15.

Carnea. Literal, “bucăți de carne”, care accentuează astfel acțiunea de devorare și finalizarea deplină a actului. Așa cum o fiară de pradă sfășie și rupe în bucăți victima sa în procesul de devorare, tot la fel “curva” va fi distrusă cu violență și fără nici o milă chiar de către puterile care cu puțin mai înainte o sprijiniseră (vezi mai sus la “vor urî”).

Vor arde. Literal, “o vor arde complet”. Compară cu cap. 18:8, care redă: “va fi arsă de tot în foc”. O femeie simbolică va fi bineînțeles arsă simbolic. Vezi Apoc.18:8,9; cf. Eze. 28:17–19.

17. Dumnezeu le-a pus. Cele “zece coarne” și “fiara” (vezi v. 16) sunt autorizate de Dumnezeu să execute “judecata” divină sau “sentința” ce cade asupra “Babilonului” pentru crimele sale (vezi Apoc.17:1; cf. 1 Sam. 16:14; 2 Cron. 18:18; 2 Tes. 2:11). Ca atare Apoc. 17:16,17 constituie punctul culminant al acestui capitol, prezentând “judecata [sau sentința căzută asupra] curvei celei mari”, subiect anunțat de înger în v. 1. Restul este doar parte preliminară și explicativă a raportului sorții cetății “Babilonul cel mare”. Versetele 2–6 oferă un catalog al crimelor ei (vezi v. 6), și astfel dau o explicație *de ce* a fost pronunțată sentința asupra ei, în timp ce v. 8–18 descriu mijlocul prin care, sau *cum* va fi executată sentința (vezi v. 1). Această sentință va fi dusă la îndeplinire asupra Babilonului sub cea de-a șaptea plagă (vezi cap. 16:19; cf. cu cap. 16:19; 18:5,21; 19:2).

Inimă. Sau, “minți”.

Să-I ducă la îndeplinire planul Lui.

Adică să îndeplinească “scopul” sau “hotărârea” (vezi v. 13) curții cerești cu privire la “curva cea mare” (vezi cap. 16:19; 17:1).

Să se învoiască. Vezi v. 13.

Să dea fiarei stăpânirea lor împărătească. Vezi v. 13.

Se vor îndeplini. Adică până când sentința va fi pe deplin executată. Organizațiile religioase apostaziate și unite ale lumii (vezi cap. 16:13), împreună cu liderii lor, sunt primele care cad (cf. GC 656), atunci când partea politică a coaliției politico-religioase mondiale (vezi cap. 16:13; 17:5) devine un instrument în mâna lui Dumnezeu pentru a executa sentința împotriva părții religioase a uniunii lor (cf. Isa. 10:5; 13:4–9; 14:4,6; 28:17–22; 47:11–15; Ier. 25:14,34–38; 50:9–15,29–31; 51:49; Eze. 26:3; Dan. 11:45; Zah. 11:10; vezi Apoc. 19:2).

Cuvintele lui Dumnezeu. Adică, “voia” Sa, așa cum este exprimată în sentința împotriva Babilonului tainic (vezi Rev. 16:17,19; 17:1).

18. Femeia. Vezi v. 3.

Cetatea cea mare. Babilonul literal a fost “cetatea cea mare” a vremurilor antice (vezi Note Adiționale la Dan. 4). Din vremea turnului Babel orașul Babilon a fost

reprezentantul opoziției organizate față de planurile lui Dumnezeu pe pământ (vezi Gen. 11:4–6; Apoc. 14:8). O cetate este o asociație a ființelor umane cu un înalt grad de organizare și integrare. Este deci o cât se poate de potrivită descriere a cetății expresia “Babilonul cel mare”, simbol profetic pentru o organizație unită, universală și religios apostaziată.

COMENTARIILE ALE *Ellenei White* LA CAPITOLUL 17

Versete **Referințe în *Spiritul Profetic***

2	GC 536
4–6	GC 382
6	GC 59
14	AA 371; COL 421; PK 721; 5T 223
15	GC 440
18	GC 382; PP 167